

УДК 27-278.31:069.02:002.2:

ЄВАНГЕЛІЄ ТЕТР 1601 РОКУ ЗІ ЗБІРКИ МУЗЕЮ МИСТЕЦТВА ДАВНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КНИГИ ЛЬВІВСЬКОЇ ГАЛЕРЕЇ МИСТЕЦТВ

Марія ГОЛУБ

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000, Україна, тел. (032) 239-46-27*

Досліджено рукописне Євангеліє тетр 1601 р. зі збірки Музею мистецтва давньої української книги Львівської галереї мистецтв, яке можна вважати типовим зразком української рукописної книги кінця XVI – початку XVII ст.

Ключові слова: рукописна книга, Меджибіж, Музей мистецтва давньої української книги Львівської галереї мистецтв.

Рукописна книга є цінним джерелом інформації про світогляд та психологію людини середньовічної та ранньомодерної доби, ілюстрацією тогочасних естетичних уподобань, досягнень мистецтва та техніки. Комплекс відомостей про книгописну культуру дає змогу доповнити загальну картину життя суспільства у певну епоху цікавими деталями, що стосуються як психологічного, так і мистецького аспектів.

Поняття комплексу передбачає наявність у ньому складових елементів. У комплексі знань про культуру книгописання такими елементами, що розширюють наші знання про суспільство, є описи конкретних книг. Саме опис однієї з таких рукописних книг і є предметом цього дослідження.

Євангеліє тетр 1601 р. зберігається у фондах Музею мистецтва давньої української книги Львівської галереї мистецтв. У квітні 1986 р. відомий дослідник-мистецтвознавець Павло Миколайович Жолтовський подарував рукопис директору Львівської галереї мистецтв Борису Григоровичу Возницькому з нагоди 60-річного ювілею. Б. Г. Возницький передав книгу до музею Івана Федорова (тепер – Музей мистецтва давньої української книги). Єдиний короткий опис Євангелія було опубліковано 1993 р. в каталозі рукописів музею Івана Федорова, укладеному Вірою Фрис¹. В описі зазначено місце походження кодексу, дату його створення, кількість аркушів, розміри сторінок, тип письма, перераховано види прикрас (без їхнього опису), дату дописування втрачених аркушів, повністю наведено маргінальні записи, коротко описано оправу та історію кодексу.

Згідно з покрійними записами, рукопис було створено, ймовірно, у Меджибожі, де міщанин Симеон Дмитрович подарував його місцевій церкві Успіння Пресвятої Богородиці у лютому 1601 р. Цікаво, що, незважаючи на наявність запису-заборони вилучати книгу з вказаної церкви, кодекс якимось чином потрапив до Яворова. Можливо, його викрали з Меджибожа і перепродали до Яворова, що не було рідкістю². Або ж книгу після того, як було втрачено початкові та кінцеві аркуші, продали чи просто подарували біднішій церкві. У записі вказано, що 25 травня 1676 р. Тома із своєю дружиною Марією, які купили книгу за 12 злотих, подарували її пресвітеру Малого яворів-

¹ Рукописи музею Івана Федорова (каталог) / Укл. В. Фрис. – Львів, 1993. – С. 12.

² Фрис В. Я. Історія кириличної рукописної книги в Україні. – Львів, 2003. – С. 144.

ського передмістя отцю Теодору Радичу. Рукопис втратив кілька початкових і кінцевих аркушів і 23 вересня 1676 р. той же о. Теодор дописав їх. Мабуть, саме він зробив ще один запис, який забороняв забирати книгу з церкви. Про подальше місцеперебування кодексу – аж до моменту його передання Б. Г. Возницькому – відомостей немає.

Як зазначалося, сьогодні рукопис зберігається у фондах Музею мистецтва давньої української книги Львівської галереї мистецтв (під номером Р-48).

Опис: Євангеліє тетр 1601 р. [Меджибіж], 37×22,7 см. 280 арк. Кирилиця, півулав. Папір; розміри аркушів 34×22,5 см. Арк. 1–5, 252–279 дописано 1676 р. у Яворові. На основних аркушах – філігрань Сліта³. Знайти аналогі філіграні, що розміщена на дописаних 1676 р. аркушах, не вдалося. Вона складається зі стрічки з написом вгорі, овалу із двома чоловічими постатями у коротких штанах, один з яких тримає у руці чашу, інший – щось схоже на серце; внизу – прямокутник із написом. Відчитати написи на філіграні неможливо.

Зшитки кодексу пронумеровано кириличними літерами, кожен – на першій і останній сторінці. Нумерація зшитків починається з кінця третього (тобто дописані аркуші не нумерувалися), проведена, очевидно, під час створення рукопису. Кількість аркушів у зшитках: 1/4, 2/2, 3/...1, 4/8–34/8, 35/3 = 280.

Прикраси: заставки, ініціали, заголовки, в'язь, колонтитули, кінцівки.

Оправа: дошки, обтягнені вишневим оксамитом із середниками білого металу.

Покрайні записи: арк. 80–82 зв. півулав, почерк із палеографічними особливостями основного почерку книги (початку XVII ст.). Вкладний запис на арк. 1 (титул) і покрайній запис на арк. 6–16 зроблено 1676 р. іншим почерком.

Стан збереження рукопису: папір жовтуватий, окремі аркуші забруднені; втрачено арк. 1–5, 252–279, які було дописано 1676 р.; оправу перероблено у XIX ст., оксамит на дошках витівів і трохи протертий, нижня дошка біля нижньої застіжки надколота, середники потемніли, пуклі відсутні. Кілька аркушів у рукописі (арк. 269, 274) меншого розміру – їх краї доклеєно таким же папером, на якому написано основний текст. На цих аркушах також записано текст чорнилом і кіновар'ю.

Рукопис реставрувався у XX ст.: тоді було зміцнено краї аркушів – їх підклеювали папером (арк. 50 зв., 251, 252, 253 зв., 254 зв., 255 зв., 257 зв., 270, 270 зв., 271, 272, 272 зв., 275 зв., 276, 276 зв., 279 зв.).

Зміст кодексу:

[Арк. 2–4]: Ѡеѡфилакѡа архієппа Болгарска предословіє еже от Матѡеа Стго Евгліа

[Арк. 6–79 зв.]: Блговѡствованіє еже ѡ Матѡеа

[Арк. 83–127 зв.]: Еже ѡ Марка стоє Блговѡствованіє

[Арк. 131–204 зв.]: ѡ Лоукы стоє Блговѡствованіє

[Арк. 207–266 зв.]: ѡ Іѡанна стоє Блговѡствованіє

[Арк. 267–271 зв.]: Соборникъ дванадесати Мцемъ Сказѡя Главы коемѡждо Євглію избраннѡм стѡм и Праздникомъ

[Арк. 271]: Євгліа ѡбщїи стѡм имже єгда творим слѡжбѡ

[Арк. 271 зв.–277 зв.]: Сказаніє главамъ євгліком и недєлнѡм вѡскрнѡм Оутринѡм и налѡтѡе гїахъ и часѡхъ вѡвса сєдмица всего лѡта

[Арк. 278–279]: Начало великіа чєтырдєс тници

Текст на сторінках рукопису майже всюди розміщено в одну колонку. Лише канони перед кожним з Євангелій (арк. 1, 80, 80 зв., 128, 128 зв., 129, 129 зв., 205) розміщено у дві колонки. Поділ тексту на слова відсутній.

³ Мацюк О. Я. Папір та філіграні на українських землях (XVI – початок XX століть). – Київ, 1974. – С. 110 (філігрань № 108).

Майже на кожному аркуші вгорі розташовано кіноварні колонтитули.

Основний текст книги написано півуставом. На аркушах 6–251 зв. (написаних 1601 р.) по 20 рядків, півустав прямий, широкий, каліграфічний, літери чіткі, написання характерне для північно-західних районів України⁴, натиск пера сильний. Розміри літер: вузьких (*с, р*) – ширина 3 мм, висота літери “р” 1 см, літери “с” 6 мм; широких (*ш, щ*) – ширина 8 мм, висота літери “ш” 6 мм, “щ” 1 см; звичайних (*п, н*) – ширина 5 мм, висота 6 мм. Відстань між рядками 7 мм, ширина дзеркала тексту 14 см, висота – 24,2 см.

На арк. 80, 80 зв., 81, 128, 128 зв., 129, 129 зв., 205 текст розміщено в 2 колонки. Ширина колонки 6 см, відстань між колонками 1,6 см.

На арк. 1–5 зв., 252–279 зв., дописаних 1676 р., по 24 рядки, півустав дрібніший, менш акуратний, літери чіткі, натиск пера не сильний. Розміри літер: вузьких (*с, р*) – ширина літери “р” 3 мм, висота 6 мм, ширина літери “с” 2,5 мм, висота 4 мм; широких (*ш, щ*) – ширина літери “ш” 5 мм, висота 4 мм, ширина літери “щ” 6 мм, висота 8 мм. Відстань між рядками 6 мм, ширина дзеркала тексту 14 см, висота 24,1 см.

Текст правлений: при виправленні помилок текст викреслювали тонкою кіноварною лінією і поряд на полях дописували правильний текст.

Лігатури у тексті зустрічаються тільки у в’язі. Титла класичні. Числа використовуються у кириличній системі. Використання пунктуації (крапка, кома) наближене до сучасного. Скорочення: “*Nomina Sacra*”, часто вживані слова (“день”, “місяць” і т. ін.); способи скорочення: контракції, рідше – суспензії.

Чорнило на арк. 1–5, 252–279 зв. світло-коричневого кольору, на арк. 6–251 – темно-коричневого, майже чорного кольору.

Оздоблення рукопису. Рукопис оздоблено заставками, кінцівками, в’яззю, ініціалами.

При дописуванні втрачених аркушів, арк. 1 (титул) було виконано у вигляді декоративної рамки з елементами архітектури та рослинного орнаменту розміром на весь аркуш, яка наслідує оформлення друкованих видань. В середині арки вміщено вкладний запис:

“Євгеліє/ си рѣчь/ Блговѣстіє Бгдохновенныхъ/ Євглисьь;/ Блсвенієм Бжїм Тщанієм/ же и иждивеніємъ Велебнаго/ в Бгу Гдна отца Θεодора Ра/ дича на той часъ Презвитера/ Малаго Предградїа ѿворовского;/ Дописаса сущеє нецѣло в Бгохранімом градѣ/ ѿворовь;/ року Бжїа АХОС: Мца Сентеврїа дна КГ”.

Запис завершено кінцівкою у вигляді андріївського хреста.

У тексті 11 заставок, виконаних кіновар’ю, всі, окрім однієї (арк. 80), виконані плетінкою.

Арк. 2: заставка (виконана 1676 р.) шириною 14,4 см, висотою 3 см, плетінчаста з гілочок з маленькими відростками; вільні місця між плетінкою густо заповнено тонкими паралельними косими кіноварними лініями; справа і зліва плетінка закінчується рослинними елементами.

Арк. 6: заставка (виконана 1601 р.) шириною 15 см, висотою 10 см, плетінчаста у формі концентричних кіл із рослинними елементами: вгорі плетінка закінчується двома гілочками, що тягнуться від правого і лівого кутів заставки; посередині між ними, трохи вище від основної заставки – маленька плетінка у вигляді ромба із закінченням вгорі з двох гілочок, одну з яких розвернуто вправо, а іншу – вліво.

Арк. 80: заставка (1601 р.) шириною 6 см, висотою 8 см, виконана у вигляді рамки, в якій розміщено три окремі гілочки, не з’єднані між собою; одна починається

⁴ Рукописи Музею Івана Федорова (каталог)... – С. 7.

в лівому нижньому кутку рамки і завершується приблизно в центрі заокругленим кінцем; друга починається над нею, завершується так само; третя така, як попередні; цю заставку розміщено над лівою колонкою тексту.

Арк. 81: заставка (1601 р.) шириною 14,1 см, висотою 1,3 см, виконана у вигляді плетінки, вміщеної в рамку.

Арк. 83: заставка (1601 р.) шириною 16,4 см, висотою 7,2 см, плетінчаста у вигляді концентричних кіл, завершується рослинними елементами і двома колонами по боках, які теж обплетені і внизу “приплетені” до основної плетінки, а вгорі закінчуються короною з трьома зубцями.

Арк. 128: заставка (1601 р.) шириною 6,7 см, висотою 2,8 см, плетінчаста з гілочок із маленькими відростками, вільні прямокутні проміжки між плетінням заповнені кіновар’ю; цю заставку розміщено над лівою колонкою тексту.

Арк. 130: заставка (1601 р.) шириною 14,5 см, і висотою 2 см, виконана у вигляді плетінки з гілочок із маленькими відростками.

Арк. 131: заставка (1601 р.) шириною 15 см, і висотою 10,4 см, виконана плетінкою у вигляді двох поясів – верхнього і нижнього, з’єднаних між собою двома переплетеними гілочками; вгорі з основним плетивом нижніми кінцями з’єднано два листочки; справа внизу до основного плетива “приплетений” листочок.

Арк. 205: заставка (1601 р.) шириною 6,5 см, і висотою 3,5 см, плетінчаста, з гілочок із маленькими відростками; два проміжки між гілочками всередині плетіння, у вигляді ромбів, заповнені кіновар’ю, два сусідні з ними – тонкою кіноварною сіточкою.

Арк. 205 зв.: заставка (1601 р.) шириною 15 см, висотою 10,4 см, виконана у вигляді плетінки з гілочок із маленькими відростками, справа і зліва закінчується рослинними елементами.

Арк. 207: заставка (виконана 1601 р.) шириною 13,5 см, висотою 5,5 см, плетінчаста, з гілочок із маленькими відростками, у вигляді концентричних кіл; по периметру вона обведена однією гілочкою, яка утворює прямокутник із заокругленими кінцями; справа плетінка закінчується рослинними елементами – два листочки, один спрямований вниз, інший вгору.

Ініціали кодексу – кіноварні. Всього у тексті вісім ініціалів, їх розміщено на початку кожного Євангелія, або передмови до нього.

Арк. 2: ініціал “И” (виконаний 1676 р.), висотою 3,3 см, шириною 1 см, займає три рядки, без декоративних елементів.

Арк. 6: ініціал “К” (виконаний 1601 р.), висотою 9,3 см, шириною 4,5 см, займає сім рядків, виконаний у вигляді плетінки з гілочок з маленькими відростками.

Арк. 81: ініціал “С” (1601 р.), висотою 4,3 см, шириною 1,5 см, займає чотири рядки. Зліва внизу ініціал прикрашено рослинним елементом.

Арк. 83: ініціал “З” (1601 р.), висотою 10,2 см, шириною 3,7 см, займає вісім рядків. Виконаний плетінкою з гілочок з маленькими відростками, всередині, у верхній і нижній частині літери, плетінку заповнено гілочками зеленого кольору з вузликами-листочками.

Арк. 130: ініціал “Л” (1601 р.), висотою 8 см, шириною 4 см, займає шість рядків, виконаний у вигляді плетінки з гілочок із маленькими відростками.

Арк. 131: ініціал “П” (1601 р.), висотою 9 см, шириною 5,5 см, займає сім рядків. Літера у вигляді арки, сплетеної з гілочок, вільні місця між плетінням заповнені сіточкою з тоненьких кіноварних ліній.

Арк. 205 зв.: ініціал “Н” (1601 р.), висотою 3,9 см, шириною 1,4 см, займає шість рядків. Літера зліва внизу закінчується рослинним елементом.

Арк. 207: ініціал “В” (1601 р.), висотою 7,2 см, шириною 5,2 см, займає шість рядків, плетінчастий, з гілочок з маленькими відростками, вгорі три вільні отвори між плетінням заповнені кіновар’ю, решту таких вільних місць заповнено густою тоненькою кіноварною сіточкою.

Текст заголовків кожного Євангелія, канонів чи передмов до Євангелій виконано в’яззю, оздобленою рослинними елементами – вусиками і вузликами (у всіх заголовках), – і виконаною кіновар’ю. Усього у тексті виконано в’яззю 10 заголовків, усі вони створені 1601 р.

У тексті чотири кінцівки, з них три виконані кіновар’ю, одна (арк. 130 зв.) – темно-коричневим чорнилом, таким, як і в основному тексті. Три кінцівки завершують три Євангелія, одна (арк. 1) – запис на титулі (1676 р.). Четверте і останнє Євангеліє від Йоана завершується текстом, що утворює трикутник, повернений гострим кінцем донизу (остання сторінка цього Євангелія є однією з дописаних 1676 р.), кінцівки не містить.

Арк. 1: кінцівка (1676 р.) виконана у формі андріївського хреста з двох переплечених між собою посередині (на зразок тканини) прямокутників по 1 см довжиною і 5 мм шириною. Закінчуються прямокутники короною з трьома зубцями.

Решту кінцівок створено 1601 р. На арк. 129 зв., 130 зв., 205 останні рядки тексту утворюють трикутник, гострим кінцем повернений донизу. Під текстом розміщено декоративні кінцівки з рослинними елементами. Ширина кінцівки на арк. 129 зв. – 3 см, висота 3,4 см; арк. 130 зв. – ширина 3,2 см, висота 3 см; арк. 205 – ширина 4,5 см, висота 3,3 см.

Оправа: дошки, обтягнені вишневим оксамитом із середниками білого металу і двома металевими застібками.

Судячи з того, що цвяшки, якими прикріплено тканину до дошок оправи, фабричні, а не ковані, оправу було реставровано або перероблено у ХІХ ст. У рукописі записи про реставрацію оправи відсутні. Євангеліє оправлено у дві дошки, обтягнені тканиною (оксамитом) вишневого кольору. Оксамит трохи вицвів та протерся. Розміри дошок – 37×22,7 см (що приблизно відповідає формату 2°). Розміри оправи співпадають із розміром книжкового блоку.

Корінець оправи прямий, на ньому чотири бинти. Ширина корінця 6 см, відстань між бинтами 7 см. Вид шиття та спосіб кріплення книжкового блоку до оправи визначити неможливо, оскільки оправа збереглася добре, корінець від блоку не відстає.

На оправі є дві застібки типу “на кілочок” зі шкіри, тканини та білого металу (можливо, з низькопробного срібла), який трохи потемнів від часу. На нижній дошці прибиті двома цвяшками два овальні кріплення для застібок, вилиті з металу у формі декоративного орнаменту; вони утримують смужки шкіри, обтягнені тим самим вишневим оксамитом. На кінцях смужок закріплено металеву петельку. На верхній дошці містяться два вилиті з металу кілочки, кожен із яких прибито двома цвяшками. Коли застібку прибивали до нижньої дошки, вона в цьому місці надкололася.

Оздобленням оправи служать набиті по тканині елементи декору: два середники з білого металу овальної форми, розташовані на обох дошках. На верхній дошці на середнику (16×13 см) вигравійовано Розп’яття з пристоячими (Мефодій та Йоан) на фоні міста; навколо малюнка вибито рослинний орнамент. На нижній дошці на пластині (8,1×6,7 см) вигравійовано зображення св. Миколи.

Обріз кодексу позолочений, з багатим орнаментом, у вигляді квітів та листочків. Вони вміщені в овали, які утворені за допомогою маленьких надколів. Орнамент тягнеться вздовж усього обрізу.

Форзаци: на початку зберігся повністю, в кінці – лише частина, приклеєна до дошки.

Покрайні записи. Арк. 6–16 (тільки на лицевому боці аркушів): почерком о. Теодора Радича, який 1676 р. дописував втрачені аркуші, півустанов записано:

[арк. 6:] За благороднаго Стараніємъ честнаго отца Θεодора/ Радича Прэзвитера новофундованой церкви на малом

[арк. 7:] предградію ѿворовском подтитумъ будучой

[арк. 8:] Рождества Прстой Бци мтере Гда Бга Спса нашего Іс Хрста;

[арк. 9:] Купиль рабъ Бжий Θεома ис женою своею Мариєю/ ѿворский

[арк. 10:] За Спснїе свое Дшевное ДозвышПоменной црквы

[арк. 11:] На Прстоль до повседневнаго читана зазолтых ВІ

[арк. 12:] А ктобы сію книгу названое Честное Свангеліє

[арк. 13:] Истое от тоей црквы мѣль отдалити Стаковым

[арк. 14:] Предсправедливим Судією на страшным Судѣ его

[арк. 15:] Будуся жаловал; Дѣялос року АХОС

[арк. 16:] дна мца маѣ КС.

Арк. 80–82 зв.: запис іншим почерком, півустанов з палеографічними особливостями основного почерку книги:

[арк. 80:] Въ има отца и сна и стго Дха Бголюби/ вый Симеон Дмитровичъ, мещанин Межи

[арк. 80 зв.:] бозскій. Своєгороди отпушенія грѣхов придал сіє Свгліє/ тетръ къ храму оупенія прстыа Влдчца наша Бца

[арк. 81:] Въ градѣ Меджибожу. Року АХА Ахтобы дер/ знуль отдалити или взати его от вышшей мѣно/

[арк. 81 зв.:] ваного храму дабудет стыми апстлы проклат и неприча/ стен црства нбснаго въ вѣки аминь.

[арк. 82:] Положено же сіє Свгліє в предречоном храмѣ на престолѣ/ мсца феврала а въ днь предпразднества

[арк. 82 зв.:] стрѣтенія Гда нашего Іс Ха в недлю о мытари/ и фарисеи.

Література:

Рукописи музею Івана Федорова (каталог) / Укл. В. Я. Фрис. – Львів: Львівська картинна галерея, 1993. – 52 с. (С. 7, 12–13).

Це Свангеліє можна вважати типовим зразком рукописних книг кінця XVI – початку XVII ст. Характерною особливістю книгописання того часу є розширення кола осіб – переписувачів книг, серед яких з'являються люди, для яких книгописання не було основною професією (вчителі чи навіть ремісники), хоча основний контингент переписувачів все ж складали особи духовного сану⁵. Від професійного рівня переписувача залежав вигляд рукопису, відповідно, кодекси, переписані не професіоналами, переважно мали гірше письмо, значно простіші зовнішній вигляд та оформлення⁶, адже переписувачі часто самі виконували прикраси⁷. Судячи з небагатого оформлення описаного у нашій роботі Свангелія, його прикрашенням, імовірно, також займалися самі переписувачі.

⁵ Боянівська М. Світські переписувачі книжок в українській книгописній культурі XV – середини XVII століть // Записки НТШ. – Львів, 1997. – Т. 233. – С. 240; Фрис В. Зі спостережень за репертуаром, історією створення і розвитком української рукописної книги XVI – першої половини XVII століть // Там само. – С. 219–220.

⁶ Фрис В. Я. Історія кириличної рукописної книги в Україні... – С. 135.

⁷ Запаско Я. П. Пам'ятки книжкового мистецтва. Українська рукописна книга. – Львів, 1995. – С. 99–108.

Щодо прикрас, то для окресленого періоду характерним елементом художнього оздоблення рукописів була плетінка найрізноманітніших форм, яка частіше, ніж у попередні періоди, наближається до плетива зі шкіри, тканини чи лози. Саме у цей час у плетінчастій заставці починає утверджуватися рослинна орнаментика⁸. Оформлення заставок та ініціалів описаного вище Євангелія виконано у такому ж ключі: заставки, виконані плетінкою, схожою на плетиво лози, з рослинними елементами, плетінчасті ініціали.

Поява друкованої книги внесла деякі зміни у життя книги рукописної. В оформленні рукописів часто зустрічалися елементи оформлення друкованих книг. Прикладом такого запозичення може слугувати титульний аркуш описаного Євангелія, створений 1676 р., який виконано за зразком прикрас стародруків.

Цікаво, що 23 аркуші, дописані 1676 р., оздоблено значно простіше, ніж основні аркуші кодексу, за винятком титулу та кінцівки на арк. 1, заставки та ініціалу на арк. 2.

Порівняно непоганий стан збереження кодексу можна пояснити і дорогою ціною рукописних книг взагалі, і особливим ставленням до Євангелій, специфікою їх літургійного використання. Їх не “зачитували” так, як, скажімо, Часослови чи Псалтирі, а у церкві їх брав у руки лише священник⁹.

Важливим джерелом для вивчення рукописної книги є покрайні записи у кодексах. Саме завдяки записам, зробленим у Євангелії у 1601 та 1676 рр., ми можемо дізнатися про його власників, ціну та, частково, історію. Однак, у рукописі відсутня згадка про переписувача, який створив цю книгу 1601 р.

Рукописна книга є важливим джерелом для вивчення культури та побуту народу, його досягнень у мистецтві та техніці. Книгописна культура – це своєрідний і неповторний блок інформації, що через століття зберіг для нас думки і вчинки людей, які її створювали. Завдяки їй ми можемо зрозуміти мотивацію їхніх вчинків, а відповідно й причини появи тих чи інших фактів нашої історії.

FOUR GOSPELS OF 1601 FROM THE COLLECTION OF THE ANCIENT UKRAINIAN BOOK ART MUSEUM OF THE LVIV ART GALLERY

Mariya HOLUB

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, 79000, Ukraine, tel. (032) 239-46-27*

The author of the article has researched the manuscript of the Four Gospels of 1601 from the collection of the Ancient Ukrainian Book Art Museum of the Lviv Art Gallery, which may be considered a typical example of Ukrainian manuscripts at the end of the 16th – the beginning of the 17th century.

Key words: manuscript, Medzhybizh, the Ancient Ukrainian Book Art Museum of the Lviv Art Gallery.

Стаття надійшла до редколегії 4.02.2008

Прийнята до друку 21.02.2008

⁸ Запаско Я. П. Пам'ятки книжкового мистецтва. Українська рукописна книга... – С. 73–89.

⁹ Фрис В. Зі спостережень над репертуаром... – С. 215.